

UNIONIN ULKOASIOIDEN
JA TURVALLISUUSPOLITIIKAN
KORKEA EDUSTAJA

Bryssel 21.2.2025
JOIN(2025) 9 final

YHTEINEN TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Kaapeliturvallisuutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma

1. Johdanto

Tietoliikenteeseen ja energiansiirtoon käytettävät merikaapelit täyttävät Euroopan talouksien ja yhteiskuntien kannalta kriittisiä ja strategisia tehtäviä. Ne yhdistävät useita jäsenvaltioita toisiinsa, saaria EU:n manneralueisiin sekä syrjäisimpiä alueita, merentakaisia maita ja alueita samoin kuin EU:n muuhun maailmaan. Merenalaisilla tietoliikennekaapeleilla siirretään 99 prosenttia mannertenvälisestä internetliikenteestä. Merenalaiset sähkökaapelit, erityisesti yhdysjohdot, mahdollistavat jäsenvaltioiden sähkömarkkinoiden yhdentymisen, parantavat jäsenvaltioiden energiaturvallisuutta ja tuovat merellä tuotettua uusiutuvaa energiaa maihin. Näiden kaapeleiden häiriönsietokyvystä ja turvallisuudesta huolehtiminen on välttämätöntä EU:n elintärkeiden strategisten etujen suojelemiseksi.

Vaikka merikaapelit voivat vahingoittua vahingossa, viime kuukausina erityisesti Itämerellä havaittu kaava viittaa siihen, että tähän kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuu yhä enemmän tahallisia vihamielisiä tekoja. Kaapeleiden vaurioittaminen aiheuttaa häiriötä keskeisiin toimintoihin ja palveluihin EU:ssa ja vaikuttaa siten kansalaisten jokapäiväiseen elämään. Tällaiset sabotaasitoimet – jotka voivat olla osa laajempia hybridikampanjoita – muodostavat merkittävän uhan EU:n ja sen kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuudelle, kun otetaan huomioon, että merikaapeleita on Välimerellä, Atlantilla, Pohjanmerellä, Mustallamerellä sekä Itämerellä.

EU:n merikaapeli-infrastruktuurien turvallisuus ja häiriönsietokyky ovat ensiarvoisen tärkeitä, ja niitä on parannettava merkittävästi.¹ Vilnassa vietettiin 9. helmikuuta 2025 Baltian energiaomavaraisuuden päivää (Baltic Energy Independence Day). Tapahtuman yhteydessä puheenjohtaja Ursula von der Leyen esitteli neljä painopistettä EU:n kriittisen verkkoinfrastruktuurin suojelemiseksi. Nämä painopisteet ovat ennaltaehkäisy, havaitseminen, reagointi ja korjaaminen sekä pelotevaikutus. Tässä **kaapeliturvallisuutta koskevassa EU:n toimintasuunnitelmassa** esitetään neljään painopisteeseen perustuvia selkeitä toimintatapoja, joilla parannetaan merenalaisen tietoliikenne- ja sähkökaapeli-infrastruktuurien häiriönsietokykyä ja turvallisuutta entisestään.

EU:n kyky ennaltaehkäistä ja havaita näitä poikkeamia, reagoida niihin, palautua niistä ja hyödyntää pelotevaikutusta niiden estämiseksi osoittaa, miten EU pystyy vastaamaan näihin haasteisiin koordinoinnin ja solidaarisuuden avulla EU:n tasolla sekä tiiviissä yhteistyössä samanmielisten kumppanien kanssa. Kriittisen infrastruktuurin suojeleminen on ensisijaisesti jäsenvaltioiden tehtävä, mutta koska merikaapelit ovat rajatylittäviä ja taloudellisesti merkittäviä, EU:n tason toimien vahvistaminen on välttämätöntä, jotta voidaan varmistaa kattava lähestymistapa näihin turvallisuuskysymyksiin kaikkialla EU:ssa. Näillä toimilla on tuettava niitä jäsenvaltioita, joihin asia vaikuttaa eniten, ja täydennettävä kansallisia toimenpiteitä. Toimintasuunnitelmassa keskitytään ensisijaisesti merikaapeleihin, mutta osaa sen toimista voitaisiin hyödyntää tai laajentaa myös muiden kriittisten meri-infrastruktuurien, kuten putkilinjojen tai merituulivoimakenttien, turvallisuuden parantamiseksi.

Tämän toimintasuunnitelman laadinnassa on otettu huomioon kaikki häiriönsietokyvyn osa-alueet (”häiriönsietokykykaari”) eli ennaltaehkäisy, havaitseminen, reagointi ja korjaaminen sekä pelotevaikutus. EU:n on ensinnäkin **ehkäistävä** häiriötä aiheuttavia poikkeamia ja lisättävä sietokykyään merikaapeli-infrastruktuureihin liittyviä uhkia ja haavoittuvuuksia

¹ Ks. myös Euroopan komission vuoden 2024 valkoinen kirja ”Miten vastata Euroopan digi-infrastruktuuritarpeisiin?”.

vastaan. Sen on myös parannettava **havaitsemisvalmiuksiaan**, jotta se voi tunnistaa ja ennakoida uhkia mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Jos poikkeamia kuitenkin syntyy, EU:n on parannettava valmiuksiaan **reagoida** niihin koordinoitusti sekä solidaarisesti niitä jäsenvaltioita kohtaan, joihin poikkeamat vaikuttavat eniten. EU:n on erityisesti kehitettävä oikeanlaisia valmiuksia palautuakseen mahdollisimman nopeasti kaikista poikkeamista. Lisäksi EU:n on vahvistettava **pelotevaikutustaan**. EU on valmis toimimaan suojellakseen kriittisen meri-infrastruktuurin turvallisuutta ja saattaakseen pahantahtoiset toimijat vastuuseen, myös toteuttamaan varjolaivaston vastaisia toimia.

Tämä työ perustuu useisiin jo käynnissä oleviin EU:n toimiin, jotka edistävät merikaapeleiden turvallisuutta ja häiriönsietokykyä. Näissä toimissa keskitytään erityisesti valmiuksien parantamiseen (Verkkojen Eurooppa -välineen digitaali- ja energiarahoitus), riskien ennakointiin (turvallisia ja häiriönsietokykyisiä merikaapeli-infrastruktuureja koskeva suositus²), kyberturvallisuusriskien hallintatoimenpiteiden käyttöönottoon ja merkittävistä kyberturvallisuuspoikkeamista ilmoittamiseen (direktiivi toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa – NIS 2 -direktiivi)³ sekä kriittisten toimijoiden fyysisten, muiden kuin kyberuhkien sietokyvyn parantamiseen (direktiivi kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä⁴).

Lisäksi toimintasuunnitelma on alusta asti tarkoitettu aloitteeksi, joka täydentää kaikilta osin käynnissä olevia Naton toimia⁵, koska sillä on selviä siviili- ja sotilasalan vaikutuksia. Se edistää lisäksi tulevaa sisäisen turvallisuuden strategiaa, varautumisunionistrategiaa sekä valkoista kirjaa Euroopan puolustuksen tulevaisuudesta. Toimintasuunnitelman keskiössä on koko hallinnon ja kaikki vaarat kattava lähestymistapa, jota suositeltiin erityisneuvonantajan Sauli Niinistön vuoden 2024 raportissa⁶.

2. Ennaltaehkäisy: EU:n häiriönsietokyvyn ja varautumisen parantaminen

Toimintasuunnitelman ensimmäisenä tavoitteena on vähentää häiriöitä aiheuttavien poikkeamien määrää ja vaikutuksia sekä vaikeuttaa kaikkien pahantahtoisten toimijoiden mahdollisuuksia vaarantaa unionin turvallisuus. Tämä edellyttää sekä toimenpiteitä, joilla parannetaan merikaapeleiden häiriönsietokykyä ja turvallisuutta, että lisäinvestointeja uusien kaapeleiden käyttöönottoon.

2.1 Oikeus- ja turvallisuuskehyksen täytäntöönpano

EU on ottanut käyttöön horisontaalisen turvallisuuskehyksen, joka koostuu kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevasta direktiivistä ja NIS 2 -direktiivistä. Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteitä, joilla parannetaan kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä ja kriittisten infrastruktuurien suojelua. Direktiivi kattaa sekä ihmisen aiheuttamat että luonnosta johtuvat riskit. Jäsenvaltioiden on erityisesti yksilöitävä kriittiset toimijat, tehtävä riskinarviointeja⁷ ja

2 Komission suositus (EU) 2024/779, annettu 26 päivänä helmikuuta 2024, turvallisuudesta ja häiriönsietokykyisistä merikaapeli-infrastruktuureista, EUVL L, 2024/779, 8.3.2024).

3 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2555>.

4 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022L2557>.

5 EU:n ja Naton yhteistyötä koskevien kolmen yhteisen julistuksen sekä neuvoston ja Eurooppa-neuvoston päätelmissä vahvistettujen, sovittujen ohjaavien periaatteiden mukaisesti.

6 Suomen tasavallan entisen presidentin, Euroopan komission erityisneuvonantaja Sauli Niinistön raportti ”Safer Together: Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness”.

7 Tämä koskee 11 alaa, myös energia-alaa ja digitaalisen infrastruktuurin alaa.

hyväksyttävä häiriönsietokykyä koskeva strategia. Yksilöityjen kriittisten toimijoiden on toteutettava häiriönsietokykyä parantavia toimenpiteitä, joiden avulla ne esimerkiksi estävät poikkeamien syntymistä, varmistavat tilojensa ja kriittisen infrastruktuurinsa riittävän fyysisen suojauksen, reagoivat poikkeamien seurauksiin ja torjuvat ja lieventävät niitä sekä palautuvat poikkeamista.

NIS 2 -direktiivin mukaan digitaalisia infrastruktuureja ja palveluja tarjoavien ja merikaapeleita ylläpitävien toimijoiden, kuten televiestintä- tai digitaalialan yritysten, on suojattava verkko- ja tietojärjestelmänsä sekä niiden fyysinen ympäristö kaikilta poikkeamilta, myös ihmisen aiheuttamilta vahingoilta ja ympäristövaaroilta. Lisäksi jäsenvaltioiden on sisällytettävä merenalaisten tietoliikennekaapelien suojaaminen kansallisiin kyberturvallisuusstrategioihin ja kartoitettava mahdollisia riskejä ja lieventäviä toimenpiteitä, jotta varmistetaan mahdollisimman korkeatasoinen suoja kaikkia vaaroja vastaan. Koska NIS 2 -direktiivin vaatimusten katsotaan vähintään vastaavan kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin vaatimuksia, ainoastaan niitä NIS 2 -direktiivissä säädettyjä velvoitteita, jotka koskevat riskinhallintatoimenpiteitä sekä poikkeamista ilmoittamista, sovelletaan. Näin vältetään päällekkäisyydet ja digitaalisen infrastruktuurin alan yksilöidyille kriittisille toimijoille aiheutuva tarpeeton hallinnollinen rasitus.⁸ Merenalaisiin tietoliikennekaapeleihin vaikuttavista poikkeamista olisi näin ollen ilmoitettava CSIRT-yksikölle⁹ tai toimivaltaiselle viranomaiselle.

Tämän horisontaalisen turvallisuuskehyksen vaikutusten lisäämiseksi on tärkeää, että turvallisuustoimenpiteet koskevat kaikkia merikaapeleiden häiriönsietokyvyn parantamisen kannalta merkityksellisiä toimijoita yhdenmukaisesti ja johdonmukaisesti kaikissa jäsenvaltioissa. Komissio kannustaa tätä varten kaikkia jäsenvaltioita varmistamaan, että **kaikki merenalaisten tietoliikenneinfrastruktuurien toimijat kuuluvat sen kansallisen lainsäädännön piiriin, jolla NIS 2 -kehys saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä.** Jäsenvaltioiden on noudatettava **kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin** mukaisia oikeudellisia velvoitteitaan. Lisäksi niitä kannustetaan joka tapauksessa sisällyttämään kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevaan strategiaansa sekä keskeisten palvelujen riskinarviointiin ne toimijat, jotka tarjoavat merenalaista sähköistä tietoliikennettä ja sähkönsiirtoa koskevia keskeisiä palveluja. Jäsenvaltioita kannustetaan myös luokittelemaan tätä infrastruktuuria ylläpitävät merkitykselliset toimijat kriittisiksi. **On ensisijaisen tärkeää, että nämä säädökset pannaan jäsenvaltioissa täytäntöön kiireellisesti ja kaikilta osin.**

Komissio otti käyttöön aiempaa kohdennetumman lähestymistavan merenalaisiin tietoliikennekaapeleihin **turvallisia ja häiriönsietokykyisiä merikaapeli-infrastruktuureja koskevassa suosituksessaan**¹⁰. Suosituksessa esitetään EU:n strateginen poliittinen kehys näihin tietoliikenneinfrastruktuureihin kohdistuvien riskien arvioimiseksi ja lieventävien toimenpiteiden määrittämiseksi. Suosituksen mukaan komission ja jäsenvaltioiden olisi **kartoitettava ja analysoitava olemassa olevat ja suunnitellut infrastruktuurit sekä suoritettava säännöllisesti unionin laajuisia konsolidoituja arviointeja merikaapeli-infrastruktuureihin liittyvistä riskeistä, haavoittuvuuksista ja riippuvuuksista.**

Lisäksi suosituksessa esitetään **”kaapeliturvallisuuden työkalupakin”** kehittämistä. Työkalupakissa esitettäisiin lieventäviä toimenpiteitä, joita jäsenvaltioita kannustetaan

⁸ Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin johdanto-osan 20 kappaleen mukaisesti.

⁹ Tietoturvaloukkauksiin reagoiva ja niitä tutkiva yksikkö.

¹⁰ Komission suositus (EU) 2024/779, annettu 26 päivänä helmikuuta 2024, turvallisuudesta ja häiriönsietokykyisistä merikaapeli-infrastruktuureista, EUVL L, 2024/779, 8.3.2024).

toteuttamaan vähentääkseen tunnistettuja riskejä, haavoittuvuuksia ja riippuvuuksia. Suosituksen täytäntöönpanemiseksi perustettu asiantuntijaryhmä¹¹ työskentelee parhaillaan asian parissa ja **laatii kriittisiä meri-infrastruktuureja koskevia riskinarviointeja ja riskiskenaarioita**. Kun etenkin riskiskenaariot on hyväksytty, niille voidaan suorittaa säännöllisesti stressitestejä. Riskinarviointien olisi perustuttava Neversin kokouksen johdosta suoritettuun riskinarviointityöhön¹², ja niissä olisi käsiteltävä asiaa laajasti, arvioitava myös toimitusketjujen riippuvuuksia ja varmistettava, että varaosat toimitetaan ajoissa ja että niitä toimitetaan tarpeeksi kaapeleiden käyttöönottoa varten.

Komissio ehdottaa, että tietoliikennekaapeleihin liittyvää **varautumisen testausta ja stressitestausta rahoitetaan** kybersolidaarisuussäädöksen nojalla. Säädöksen mukaan kriittisten alojen varautumistoimia tuetaan **30 miljoonalla eurolla** vuoteen 2027 saakka EU:n Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta. Ensimmäinen ehdotuspyyntö jäsenvaltioille on määrä julkaista tänä vuonna.

Sähkökaapelit suunnitellaan ja asennetaan vähintään 40 vuodeksi siten, että niitä tarvitsee käsitellä myöhemmin mahdollisimman vähän. Ne suojataan kalastustoiminnalta esimerkiksi vahvojen suojakuorien ja hautaamisen avulla, mikä tekee niistä valmiiksi melko kestäviä. Kuten unionin koordinoitusta lähestymistavasta kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokyvyn vahvistamiseen vuonna 2022 annetussa neuvoston suosituksessa¹³ esitetään, mahdollisuuksia suorittaa **stressitestejä** kansallisella tasolla olisi kehitettävä edelleen, sillä tällaiset testit voisivat olla hyödyllisiä kriittisen infrastruktuurin, myös merikaapeleiden, häiriönsietokyvyn parantamisen kannalta. Jotta sähkökaapeleiden turvallisuus voitaisiin taata entistä paremmin, **riskeihin varautumisesta annetussa asetuksessa**¹⁴ edellytetään, että jäsenvaltiot määrittävät sähkökriisiskenaarioita, myös vihamielisistä hyökkäyksistä johtuvia skenaarioita, ja toteuttavat sen jälkeen toimenpiteitä kriisin estämiseksi ja, jos kriisi kuitenkin toteutuu, sen vaikutusten lieventämiseksi. Lisäksi jäsenvaltioiden ja verkonhaltijoiden tai muiden energiainfrastruktuurin omistajien ja toimijoiden olisi varmistettava, että sähkökaapelit suunnitellaan ja asennetaan siten, että niiden turvallisuus on mahdollisimman hyvällä tasolla.

Tällaisia riskinarviointeja ja stressitestejä olisi täydennettävä **merikaapeli-infrastruktuurien turvallisuutta ja häiriönsietokykyä koskevilla koordinoituilla harjoituksilla**. Euroopan unionin merelliseen turvallisuusstrategiaan¹⁵ sisältyy myös meriturvallisuusharjoituksiin liittyviä toimia, joiden tarkoituksena on muun muassa parantaa kriittisen meri-infrastruktuurin valvontaa ja suojelua. Strategian mukaan toimiin osallistuu jäsenvaltioiden laivastoja, rannikkovartiostoja ja muita asiaankuuluvia viranomaisia sekä EU:n virastoja. EU hyödyntää myös parhaalla mahdollisella tavalla nykyisiä meriturvallisuuteen ja hybridiuhkisiin liittyviä harjoituksia yhteistyössä kumppaneiden, erityisesti Naton, kanssa.

2.2 Tehostettu EU:n investointikehys

Merikaapeleiden häiriönsietokyvyn parantamiseksi on ensiarvoisen tärkeää lisätä entisestään EU:n investointeja merikaapeli-infrastruktuureihin. Näissä investoinneissa on keskityttävä kaapeleiden vara-, turvallisuus- ja korjauskapasiteetin lisäämiseen. EU:n on toteuttava lisätoimia, jotta se voi vähentää riippuvuuttaan ulkopuolisista toimijoista, joista osaa EU pitää

¹¹ Asiantuntijaryhmä koostuu komissiosta, jäsenvaltioista ja Euroopan unionin kyberturvallisuusvirastosta (ENISAsta).

¹² [Report on the cybersecurity and resiliency of the EU communications infrastructures and networks](#) | Euroopan digitaalista tulevaisuutta rakentamassa.

¹³ Neuvoston suositus, annettu 8 päivänä joulukuuta 2022, unionin koordinoitusta lähestymistavasta kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokyvyn vahvistamiseen, 2023/C 20/01 (EUVL C 20, 20.1.2023, s. 1).

¹⁴ Riskeihin varautumisesta annettu asetus (EU) 2019/941 (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 1). Tätä asetusta tarkistetaan parhaillaan.

¹⁵ Neuvoston päätelmät tarkistetusta Euroopan unionin merellisestä turvallisuusstrategiasta ja sen toimintasuunnitelmasta ([st14280-en23.pdf](#)).

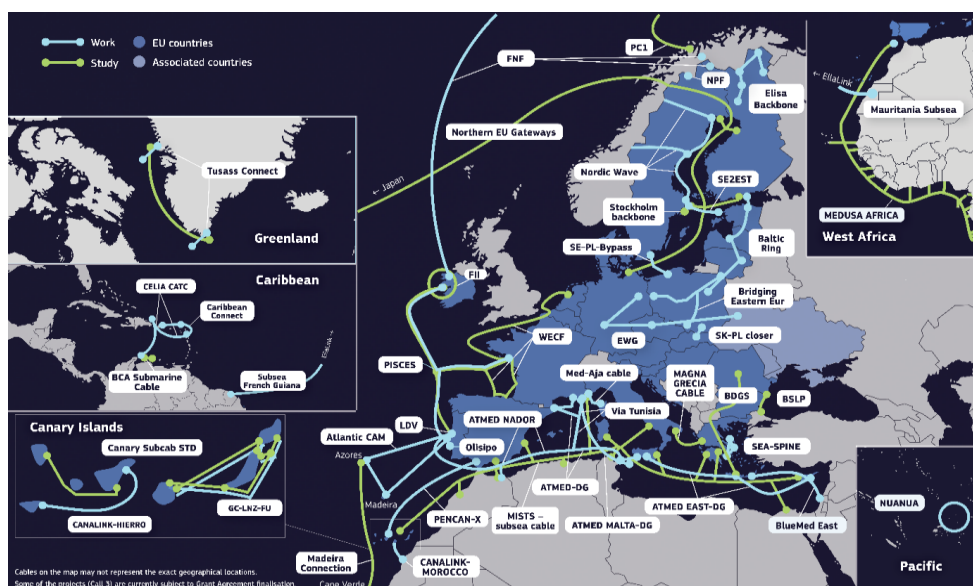
suuririskisinä toimittajina. Näissä toimitissa on otettava huomioon energia- ja datakaapelimarkkinoiden ominaispiirteet.

Tämän vuoksi komissio aikoo ehdottaa EU:n häiriönsietokyvyn ja turvallisuuden kannalta **tärkeitä EU:n kaapeli-infrastruktuureja koskevaa EU:n investointikehystä**. Investointikehyksessä otetaan huomioon taloudellisen turvallisuuden näkökohdat, joita kehitetään yhdessä jäsenvaltioiden kanssa.

2.2.1 Euroopan etua koskevat tietoliikennekaapelihankkeet

Euroopalla on jo tehokas rahoitusväline merenalaisia tietoliikennekaapeli-infrastruktuureja varten: Verkkojen Eurooppa -välineen digitaaliohjelma. Ohjelmassa allekirjoitettiin 30 uutta hanketta joulukuussa 2024. Ohjelmassa on nyt siis **51 hanketta**, joilla vahvistetaan unionin runkoverkkoa ja yhdistetään EU kolmansiin kumppanimaihin. Hankkeiden arvo on yhteensä **420 miljoonaa euroa**.

Näiden investointien ansiosta komissio on pystynyt lisäämään EU:n läsnäoloa reiteillä, jotka kulkevat Afrikkaan, Lähi-itään, Keski- ja Itä-Eurooppaan sekä Atlantilla ja Pohjoismaiden alueella, myös Itämerellä. Itämeren osalta EU on investoinut hiljattain **35,6 miljoonaa euroa** kahdeksaan erityiseen merenalaiseen datakaapeliin.

Kuva: Kaapelihankkeet, joita rahoitetaan Verkkojen Eurooppa -välineen digitaaliohjelmasta (ehdotuspyynnöt 1–3). Kartta voi muuttua ohjelman varsinaisen toteutuksen mukaan.

Vuosina 2025–2027 Verkkojen Eurooppa -välineestä investoidaan **540 miljoonaa euroa** digitaalisiin infrastruktuureihin, myös merikaapeleihin. Välineestä investoidaan siis **yhteensä lähes miljardi euroa** nykyisen monivuotisen rahoituskehysten puitteissa.

Asiantuntijaryhmän on määrä ehdottaa **luonnosta Euroopan etua koskevien strategisten kaapelihankkeiden luetteloksi**, kuten turvallisia ja häiriönsietokykyisiä merikaapeli-infrastruktuureja koskevassa suosituksessa esitettiin. Nämä Euroopan etua koskevat kaapelihankkeet voitaisiin asettaa etusijalle ja niitä koskevia menettelyjä nopeuttaa unionin rahoitusta varten, ja unionin rahoitusta voitaisiin täydentää kansallisilla varoilla ja mahdollisuuksien mukaan yksityisellä rahoituksella. Tässä olisi noudatettava suosituksessa

esitettyjä kriteerejä sekä unionin rahoitus- ja valtiontukisääntöjä. Tätä ajatellen komissio tarkastelee uudelleen Verkkojen Eurooppa -välineestä annettua asetusta (sen liitteessä olevaa V osaa) delegoidulla säädöksellä. Sädöksessä luodaan selkeä kehys Verkkojen Eurooppa -välineestä merikaapeleihin tehtäviä investointeja varten ja otetaan huomioon asiantuntijaryhmän ehdottamat painopisteet. Kehys perustuu tosiasiallisten, esimerkiksi jäsenvaltioiden tai merialueiden tason, häiriönsietokykytarpeiden perusteelliseen analyysiin. On ensiarvoisen tärkeää asettaa etusijalle hankkeet, jotka ovat tärkeitä strategisesti ja häiriönsietokyvyn kannalta mutta joita yksityiset sijoittajat eivät todennäköisesti pitäisi rahoituskelpoisina ja ottaisi käyttöön itsenäisesti. **Komissio käynnistää tämän vuoksi teollisuuden, yksityisten sijoittajien, Euroopan investointipankin sekä kansallisten kehityspankkien ja -laitosten kanssa erityisen vuoropuhelun**, jossa tarkastellaan mahdollisia tapoja rahoittaa yhdessä Euroopan etua koskevia kaapeli-infrastruktuurihankkeita. Tarkoituksena on sopia rahoituskumppaneiden osallistumisesta koskevasta sopimuskehuksesta, jolla Verkkojen Eurooppa -välineen avustukset yhdistetään EU:n talousarvion ulkopuolisiin varoihin kaapeli-infrastruktuureiden rahoittamista varten (jolloin väline yhdistetään kansalliseen rahoitukseen ja yksityisiin investointeihin).

Mahdollisuutta yhdistää olemassa olevia rahastoja, joilla voidaan tukea digitaalisia infrastruktuureja, voitaisiin tarkastella lähemmin. Tällaisia rahastoja ovat esimerkiksi Verkkojen Eurooppa -väline, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (NDICI), liittymistä valmisteleva tukiväline (IPA) sekä Euroopan aluekehitysrahasto. Global Gatewayn puitteissa tehtävillä investoinneilla olisi myös parannettava EU:n häiriönsietokykyä erityisesti syrjäisimpien alueiden sekä merentakaisen maiden ja alueiden yhteyksien osalta. Kuten turvallisia ja häiriönsietokykyisiä merikaapeli-infrastruktuureja koskevassa suosituksessa todetaan, tämä edellyttää eri rahoituslähteiden yhteensovittamista EU:n tasolla sekä vahvaa koordinoitua, jotta EU toimet ovat Team Europe -lähestymistavan mukaisia. Konkreettisesti tämä voitaisiin toteuttaa koordinoimalla eri kaapelisegmentteihin tehtäviä investointeja asiaankuuluvien ohjelmien soveltamisalan mukaisesti (EU:n yhteydet ja kansainväliset reitit). Tämä koskee myös asiaankuuluvissa mahdollistavissa kehyksissä tehtäviä investointeja (esimerkiksi valmiuksien kehittäminen ja oikeudellinen neuvonta).

2.2.2 Yhteistä etua ja keskinäistä etua koskevat sähköhankkeet

Sähkökaapeleiden osalta Euroopan laajuisia energiaverkkoja (TEN-E) koskevassa EU:n sääntelykehyksessä säädetään yhteistä etua koskevien hankkeiden sekä EU:n ja kolmansien maiden keskinäistä etua koskevien hankkeiden kattavasta valintaprosessista. EU on jo valinnut 100 yhteistä etua koskevaa sähköhanketta ja helpottanut niiden lupamenettelyjä ja toteuttamista muun muassa myöntämällä rahoitusta erityisesti Verkkojen Eurooppa -välineen energiaosiosta. Tästä osiosta on investoitu EU:n energiainfrastruktuuriin yli 8 miljardia euroa, joista suurin osa on osoitettu sähkökaapeleihin. Suurimmat Verkkojen Eurooppa -välineestä rahoitetut avustukset ovat seuraavat (kaikki avustukset on myönnetty sähköhankkeisiin):

- Baltian synkronointi: 1,23 miljardia euroa kokonaismenoina > Viro, Liettua, Latvia, Puola
- Great Sea Interconnector -yhdysjohto (merikaapeli): 658 miljoonaa euroa > Kypros, Kreikka
- Bornholm Energy Island -energiasaareke (merikaapeli): 645 miljoonaa euroa > Saksa, Tanska

- Biskajanlahti (merikaapeli): 578 miljoonaa euroa > Espanja, Ranska
- Celtic Interconnector -yhdysjohto (merikaapeli): 531 miljoonaa euroa > Ranska, Irlanti

Sähköninfrastruktuuria on otettava käyttöön entistä enemmän ja nopeammin, jotta voidaan tukea EU:n ilmasto- ja energiatarpeita. Komissio julkaisi marraskuussa 2023 EU:n sähköverkoja koskevan toimintasuunnitelman, jossa esitetään 14 muuta kuin lainsäädäntötoimea sähköverkkojen investointikehyksen vahvistamiseksi. Nämä toimet on määrä toteuttaa vuoden 2025 puoliväliin mennessä. EU:n on investoitava aiempaa enemmän energian siirto- ja jakeluinfrastruktuurinsa nykyaikaistamiseen ja laajentamiseen sekä nopeutettava sähköverkkoihin tehtäviä investointeja. Tulevina vuosina sähköverkkoihin tarvitaan noin 530-540 miljardin euron investoinnit, keskimäärin 77 miljardia euroa vuodessa. Tämä on huomattavasti enemmän kuin vuosina 2021–2023 investoidut 85 miljardia euroa. Euroopan verkkoja koskevalla paketilla pyritään lisäksi helpottamaan entisestään investoimista verkkoinfrastruktuuriin ja estämään ei-luotettujen kolmansien maiden toimijoiden osallistuminen kriittisiin sähkökaapelihankkeisiin.

Itämeren alueen osalta komissio on helpottanut Pohjois-Euroopan yhteenliittämistä ja yhdistämistä eurooppalaisiin energiainfrastruktuuriin ja keskittynyt poistamaan Baltian maiden ja Suomen energiaeristyneisyyden. Viimeisten 15 vuoden aikana EU on investoinut alueelle yli 2,7 miljardia euroa tätä varten. Merenalaiset yhdysjohdot ovat avainasemassa tässä energiainfrastruktuurissa ja alueen energiaturvallisuuden varmistamisessa. Lisäksi Itämeri on yksi tärkeimmistä alueista EU:n merellä tapahtuvan uusiutuvan energian tuotannon ja infrastruktuurin kehittämisen kannalta, sillä sen uusiutuvan merienergian potentiaali on 91 gigawattia. Kaikkien edellä mainittujen toimien ansiosta infrastruktuuria on voitu ja voidaan kehittää ja monipuolistaa merkittävästi, mikä vähentää suoraan näiden verkkojen haavoittuvuutta.

2.2.3 Älykkäät kaapelit ja varhaisvaroitukset

Älykkäät kaapelijärjestelmät tarjoavat mielenkiintoisen näkökulman hyökkäysten ehkäisemiseen ja poikkeamien havaitsemiseen. Niitä voidaan käyttää laajoina maantieteellisinä anturiverkostoina, joiden avulla seurataan lähellä tapahtuvaa toimintaa ja ennakoitua uhkia ja haavoittuvuuksia. Ne toimivat varhaisvaroitussuunnitelmana, jonka avulla voidaan suojella itse kaapeli-infrastruktuuria sekä sen ympäristöä niin siviilitarkoituksia (esimerkiksi ympäristönseuranta) kuin sotilaallisia tarkoituksia varten.

Älykkäitä kaapeleita tuetaan Verkkojen Eurooppa -välineen digitaaliosion vuosien 2024–2027 työohjelmassa. Turvallisia ja häiriönsietokykyisiä merikaapeli-infrastruktuureja koskevassa suosituksessa mainitaan myös anturi- ja valvontajärjestelmät sekä innovatiivisten ratkaisujen käyttöönotto ja käyttäminen uhkien havaitsemiseksi ja torjumiseksi. Lisäksi TEN-E-asetuksella edistetään rajat ylittäviä älykkäitä sähköverkoja, ja Verkkojen Eurooppa -välineen energiaosion on jo järjestetty rahoitusta tällaisiin hankkeisiin, pääasiassa rakennustöihin, 410 miljoonan euron arvosta.

Älykkäitä tietoliikennekaapeleita käytetään ensisijaisesti laajakaistakaapeleina. Niitä voidaan kuitenkin käyttää myös runkoverkkoina, joihin yhdistetään vedenalaisia resursseja, kuten miehittämättömien vedenalaisten alusten ja järjestelmien telakointiasemia (käynnistys-, huolto- ja tiedonsiirtoasemia), esimerkiksi merenpohjan tutkimista, korjaustoimintoja tai valvontaa

varten. EU:n tulevilla ohjelmilla voitaisiin pitkällä aikavälillä tukea aluskannan laajentamista tällaisilla kehittyneillä aluksilla ja laitteilla, edistää yhteentoimivuutta nykyaikaisten alusten kanssa ja antaa laajennetulle aluskannalle operatiivista tukea.

Verkkojen Eurooppa -välineen puitteissa käynnistetään toteutettavuustutkimuksia tiiviissä yhteistyössä Euroopan puolustusrahaston ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) kanssa. Käynnissä on jo BlueInvest-hankkeita, joilla parannetaan vedenalaista tarkkailua, havainnointia, viestintää ja valvontaa, erityisesti autonomisten vedenalaisten robottien käynnistys- ja telakointiratkaisuja, sekä parviälytekniikan käyttöä. Rahoituksen, myös Horisontti Eurooppa -puiteohjelmasta myönnettävän asiaankuuluvan rahoituksen, koordinointi varmistetaan erityisesti merikaapeli-infrastruktuurien kehittämistä edistävällä toimella “Preparing the advancement of the state of the art of submarine cable infrastructures”.

Komissio aikoo perustaa **toimialafoorumin**, jossa kuullaan merikaapelitekniikka-alan tärkeimpiä toimijoita ja toimialajärjestöjä. Tavoitteena on **laatia toimialan etenemissuunnitelma merikaapeli-infrastruktuurien valvonta- ja suojausteknologioiden käyttöönottoa varten**. Mainitun suosituksen täytäntöönpanoa varten perustettu jäsenvaltioiden asiantuntijaryhmä osallistuu tiiviisti tähän työhön.

Keskeiset ennaltaehkäisyä koskevat toimet

- Komissio, jäsenvaltiot ja ENISA toteuttavat vuoden 2025 viimeiseen neljännekseen mennessä seuraavat toimet turvallisia ja häiriönsietokykyisiä merikaapeli-infrastruktuureja koskevan suosituksen täytäntöönpanemiseksi perustetun asiantuntijaryhmän avulla:
  - olemassa olevien ja suunniteltujen merikaapeli-infrastruktuurien **kartoitus**
  - merikaapeleita koskeva **koordinoitu riskinarviointi** (riskeistä, haavoittuvuuksista ja riippuvuuksista), jossa otetaan huomioon varaosien toimitusvarmuus sekä stressitestauksessa käytettävät menetelmät
  - lieventäviä toimenpiteitä sisältävän **kaapeliturvallisuuden työkalupakin** kehittäminen
  - ensisijaisten **Euroopan etua koskevien kaapelihankkeiden** luettelon laatiminen.
- Komissio ehdottaa vuoden 2025 loppuun mennessä delegoitua säädöstä Verkkojen Eurooppa -välineestä annetun asetuksen liitteen V muuttamiseksi siten, että Euroopan etua koskevat kaapelihankkeet asetetaan etusijalle yhteistä etua koskevinä Verkkojen Eurooppa -välineen hankkeina. Tämä olisi ensimmäinen askel kohti merikaapelihankkeita koskevaa EU:n investointikehystä.
- Komissio aikoo
  - tarkastella uudelleen energiaturvallisuutta koskevaa kehystä kiinnittäen erityistä huomiota kriittiseen energiainfrastruktuuriin
  - helpottaa investointeja ja parantaa kriittisten sähkökaapeleiden turvallisuutta Euroopan verkkoja koskevan paketin avulla.

Jäsenvaltiot

- Jäsenvaltioiden on saatettava kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskeva direktiivi ja NIS 2 -direktiivi kiireellisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä ja pantava ne täytäntöön.
- Jäsenvaltioita kannustetaan varmistamaan, että kaikki merenalaisten tietoliikenneinfrastruktuurien toimijat kuuluvat sen kansallisen lainsäädännön piiriin, jolla NIS 2 -kehys saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä.
- Kun jäsenvaltiot panevat täytäntöön kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevaa direktiiviä, niitä kannustetaan ottamaan asianmukaisesti huomioon toimijat, jotka tarjoavat merenalaista sähköistä tietoliikennettä ja sähkönsiirtoa koskevia keskeisiä palveluja. Niiden olisi huomioitava nämä toimijat erityisesti kriittisiä toimijoita koskevassa strategiassa ja riskinarvioinnissa sekä yksilöidessään kriittisiä toimijoita.
- Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähkökaapelit suunnitellaan ja asennetaan siten, että niiden turvallisuus on mahdollisimman korkealla tasolla.

3. Havaitseminen: EU:n uhkien seuranta- ja havaitsemisvalmiuksien parantaminen

Tällä hetkellä hybridikampanjoissa voidaan hyödyntää alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla tehtävän yhteistyön riittämättömyyttä ja valvontamekanismien eri kerrosten hajanaisuutta, joiden vuoksi tekoja ei välttämättä havaita tai ne voidaan kiistää uskottavasti. Nopea ja reaaliaikainen havaitseminen on osoittautunut keskeiseksi keinoksi torjua

merikaapeleihin kohdistuvaa sabotaasia. Itämeren viimeaikaiset poikkeamat havaittiin lähes reaaliaikaisesti, jolloin alus pystyttiin pysäyttämään ennen kuin se aiheutti uusia vahinkoja. Suurimmat haasteet liittyvät tahallisuuden osoittamiseen sekä ennakoimiseen ja uhkaindikaattoreiden analysointiin.

3.1 Merikaapeleita koskevan yhdenmukaisen valvontamekanismin tukeminen

Tällä hetkellä EU:lla ei ole valmiuksia valvoa tehokkaasti kaikkia merikaapeleihin liittyvien uhkien ulottuvuuksia eikä luoda yhtenäistä ja kokonaisvaltaista tilannekuvaa merialueiden tasolla. Varhaisvaroitusten antamiseksi on olennaisen tärkeää, että useat järjestelmät toimivat yhdessä ja että kansallisella ja unionin tasolla saatavilla olevat tiedot yhdistetään.

EU:n meri-infrastruktuurien turvallisuuden tilannekuvaa voitaisiin parantaa useiden järjestelmien toimilla, esimerkiksi Euroopan meriturvallisuusviraston (EMSA:n) merivalvontaa ja meritilannetietoisuutta koskevien yhdenmukisten meripalveluiden¹⁶ avulla. Muita järjestelmiä, joista saadaan lisätietoa, ovat esimerkiksi tunnistettua meritilannekuvaa koskevaan Euroopan puolustusviraston kehukseen kuuluva jäsenvaltioiden laivastojen merivalvontaverkosto (Marsur-verkosto), eurooppalaisten raja- ja merivartiopalvelujen välistä tiedonvaihtoa ja operatiivista yhteistyötä koskeva Frontexin hallinnoima yhdenmukainen kehys Eurosur, sekä EMSA:n hallinnoima vapaaehtoinen yhteinen merialueiden valvonnan tietojenvaihtoympäristö (CISE). Kaikkien näiden kehysten valmiudet on yhdistettävä, jotta voidaan löytää synergioita, hyödyntää jo käytössä olevia ratkaisuja ja välttää päällekkäisyyksiä. Lisäksi yhtenäisen tiedustelun analysointikyvyn (SIAC) julkaisema tiedusteluanalyysi voi edistää ja tarjota strategista arviointia laajan tilannetietoisuuden parantamiseksi.

Jäsenvaltioiden toimien tukemiseksi komissio ehdottaa, että tuetaan **merikaapeleita koskevan yhdenmukaisen merialuekohtaisen valvontamekanismin** kehittämistä ja käyttöönottoa. Jäsenvaltiot voivat osallistua siihen halutessaan. Tavoitteena on auttaa halukkaita jäsenvaltioita yhdistämään luotettuja merialueen tietoja, jotka ovat peräisin useista lähteistä, kuten EMSA:sta, jäsenvaltioilta, yksityisiltä toimijoilta, älykkäistä kaapeleista, merenkulkualta tai puolustuskanavista. Näin voitaisiin luoda oikea-aikaista ja tarkkaa tilannetietoisuutta, myös partioaluksia varten, jotta voidaan parantaa havaitsemista ja valvontaa. Tämä mahdollistaisi uhkien varhaisen havaitsemisen, jonka avulla voidaan lyhentää reagointa-aikaa, toteuttaa korjaavia toimenpiteitä (esimerkiksi alusten pysäyttäminen) ja parantaa mahdollisuuksia vastuullisuuden osoittamiseen. Vaikka näissä toimita keskitytään ensisijaisesti merikaapeleihin, niitä voitaisiin hyödyntää myös muiden kriittisten meri-infrastruktuurien, kuten putkilinjojen tai merituulivoimakenttien, turvallisuuden seurannan ja tilannekuvan parantamisessa.

Alueelliset merialuekeskukset voisivat hyötyä erilaisista palveluista ja EU:n välineistä, kuten esimerkiksi seuraavista:

- Kaapeleihin liittyvän **(huomiota herättävien alusten) epäilyttävän meriliikennetoiminnan varhainen havaitseminen** (avoimeen lähdekoodiin ja tekoälyyn perustuvan erityisen ohjelmistokehityksen avulla), joka perustuu esimerkiksi EMSA:n kautta saatavilla olevaan käyttäytymisanalytiikkaan ja liikenneanalyysiin sekä

¹⁶ Palvelut kuuluvat Unionin SafeSeaNet-järjestelmään, josta säädetään alusliikennettä koskevasta seuranta- ja tietojärjestelmästä (VTMIS) annetussa direktiivissä 2002/59/EY. Yhdenmukiset meripalvelut on EU:n laajuinen palvelu, joka tarjoaa rajat ylittävää ja monialaista tiedotusta ja viestintää.

aluerajaukseen. Jos osallistuvat jäsenvaltiot niin sopivat, tässä olisi voitava hyödyntää sotilaallisia valvontajärjestelmiä ja -tietoja.

- **Tehostetut avaruusvalvontapalvelut**, jotka seuraavat tiiviisti huomiota herättävien alusten toimintaa EMSAn avulla toteutettavan Copernicuksen merivalvontapalvelun avulla. Valvonnan olisi oltava oikea-aikaista sekä pysyvää tai säännöllistä herkimmillä alueilla, minkä mahdollistaisi EU:n uusi maanhavainnointipalvelu.
- **Erityiset valvontapalvelut**, kuten droonit (ilma-, pinta- ja vedenalaiset droonit), joilla voidaan jäljittää, seurata ja valvoa huomiota herättäviä aluksia erityisesti silloin, kun havaitaan epäilyttävää toimintaa. Tässä yhteydessä voidaan käyttää ja laajentaa EMSAn valmiuksia hankkia tällaisia palveluja ja hyödyntää rescEU:sta¹⁷ saatuja kokemuksia.
- **Reaaliaikainen verkkovalvonta**, jossa käytetään ohjelmistotyökaluja, kuten turvallisuustietojen ja -tapahtumien hallintajärjestelmiä (SIEM-järjestelmiä), häiriöihin tai luvattomiin käyttöyrityksiin mahdollisesti viittaavien tietoliikenneepölkkeämien havaitsemiseksi.
- **Tunkeutumisenhavaitsemisjärjestelmät**. Nämä ovat erityisjärjestelmiä, joilla seurataan fyysistä ja datakerrokseen liittyvää toimintaa ja tunnistetaan luvattomia tai epäilyttäviä toimia rantautumisasemien tai toistinten läheisyydessä.

Lisäksi **SIAC laatii säännöllisesti raportteja epäilyttävistä aluksista ja merikaapeli-infrastruktuureihin kohdistuvista uhkista** tiedustelutietojen perusteella. Näitä tiedustelutietoja saadaan jäsenvaltioilta, ja Euroopan unionin satelliittikeskus (EUSK) osallistuu niiden koordinointiin ja tukee niitä SIACin pyynnöstä.

On välttämätöntä varmistaa **välittömästi**, että EMSAn järjestelmät ja palvelut ovat kaikkien kansallisen tason asiaankuuluvien viranomaisten saatavilla. Jotta merellistä tilannetietoisuutta voitaisiin parantaa edelleen, komissio tarkastelee yhteistyössä EMSAn ja jäsenvaltioiden kanssa, miten vapaaehtoisen yhteisen merialueiden valvonnan tietojenvaihtoympäristön (CISE) käyttöönottoa voitaisiin nopeuttaa, jotta se voi saavuttaa koko potentiaalinsa, ja kannustaa useampia jäsenvaltioita liittymään siihen.

Lyhyellä aikavälillä on jo nyt mahdollista käynnistää **alueellinen yhdennetty valvontamekanismi, jossa keskitytään Itämereen**. Tämä voidaan toteuttaa Digitaalinen Eurooppa -ohjelman avoimen ehdotuspyynnön avulla. Ehdotuspyyntö koskisi rajat ylittävien turvaoperaatiokeskusten perustamista, ja sen arvo olisi 22 miljoonaa euroa. Tämä **ensimmäinen alueellinen valvontakeskus voisi toimia kaikkien asiaankuuluvien merialuekohtaisten tietojen, palvelujen, verkostojen ja toimijoiden yhdistämisen testialustana**. **Keskipitkällä aikavälillä** tällainen mekanismi voitaisiin käynnistää myös muilla merialueilla.

EU:n tutkimuksen puiteohjelmasta on jo investoitu merkittäviä resursseja rajavartiolaitosten, poliisin, kriittisen infrastruktuurin toimijoiden ja muiden kansallisten viranomaisten käytettävissä olevien innovatiivisten havaitsemis- ja tilannetietoisuusteknologioiden¹⁸ kehittämiseen. Komissio aikoo jatkaa sellaisten **teknisten ratkaisujen** kehittämisen ja

¹⁷ Euroopan katastrofivalmiuksien strateginen reservi, jonka EU rahoittaa kokonaan unionin pelastuspalvelumekanismista.

¹⁸ Tällaisia teknologioita ovat esimerkiksi vedenalaiset tunnistusteknologiat (SMAUG- ja UNDERSEC-hankkeet), alusten epätavallisen käyttäytymisen automaattisen havaitsemisen ratkaisut, erityisesti silloin, kun alusten automaattinen tunnistusjärjestelmä on sammutettu tai sitä on manipuloitu antamaan virheellistä tietoa (MARISA, AI-ARC, PROMENADE, EFFECTOR ja COMPASS2020), sekä varhaisvaroitus-signaalit ja reaaliaikainen tietoisuus (VIGIMARE).

käyttöönoton edistämistä, joilla parannetaan poikkeamien havaitsemisvalmiuksia ja näiden tietojen tehokasta käyttöä. Tätä edistetään yleiskatsauksella, jonka komissio laatii vuonna 2025.

3.2 Siviili- ja sotilasulottuvuus

Vahvan **siviili- ja sotilasyhteistyön** varmistaminen on olennaisen tärkeää mekanismin tehokkuuden kannalta. Merellinen tilannetietoisuus ja merivalvonta edellyttävät, että merivoimien valmiudet ovat huipputasolla. Jäsenvaltioiden olisi investoitava edelleen tällaisten valmiuksien kehittämiseen, hankkimiseen ja käyttöön. Investoinnit olisi tehtävä koordinoitusti EU:n tuella, ja niissä olisi hyödynnettävä Euroopan puolustusrahastoa T&K-hankkeiden osalta ja ehdotettua Euroopan puolustusteollisuusohjelmaa yhteishankintojen osalta.

Yhdennetyn valvontamekanismin sotilaallista ulottuvuutta – ja erityisesti vedenalaista tilannetietoisuutta – voitaisiin konkreettisesti käsitellä yhteistä etua koskevien puolustushankkeiden yhteydessä, kuten tulevassa Euroopan puolustusteollisuusohjelmassa ehdotetaan. Hankkeita, joilla kehitetään merellisiä valmiuksia pysyvän rakenteellisen yhteistyön (PESCON) ja Euroopan puolustusviraston (EDAn) puitteissa, olisi nopeutettava.

Lisäksi Euroopan puolustusrahastosta voitaisiin ottaa käyttöön rahoitusta, jolla kehitettäisiin kansallisia antureita ennakoivaa uhka-analytiikkaa varten tai kansallisia avaruuspohjaisia radiotaajuuksien havaitsemisvalmiuksia, joiden avulla huomiota herättävät alukset voitaisiin havaita aiempaa nopeammin. Komissio on valmis tekemään jäsenvaltioiden kanssa yhteistyötä, jonka tavoitteena on ottaa käyttöön kansallisten merenalaisten antureiden verkosto (joka tunnistaa kaapelin lähellä tapahtuvia värähtelyjä, paineenvaihteluita tai epätavallista toimintaa), älykkäitä poijuja (jotka tarkkailevat ääniä mahdollisten uhkien, kuten laivojen ankkurien, havaitsemiseksi) tai antureina käytettäviä optisia kaapeleita (hajautettu akustinen tunnistus, ”Distributed Acoustic Sensing”).

Komissio aikoo sisällyttää avaruuspohjaiset radiotaajuuksien havaitsemisvalmiudet EU:n avaruusohjelmaan, mikä täydentää olemassa olevien merenalaisten toimijoiden tietojen ja laitteiden käyttöä. Merenalaiset optiset kaapelit ja sähkökaapelit sekä merituulivoimapuistot tarjoavat myös merkittäviä mahdollisuuksia merenalaisen tiedon keräämiseen. Vahva yhteistyö yksityisten toimijoiden ja sotilasalan välillä on olennaisen tärkeää tämän potentiaalın hyödyntämiseksi.

Yksityiset toimijat ovat ensiarvoisen tärkeitä havaitsemisvalmiuksien parantamisen kannalta. Yksityisiä toimijoita olisi kannustettava tehostamaan poikkeamista ilmoittamista (vapaaehtoisesti tai sääntelyn pohjalta). Tiedot poikkeamista (myös niistä poikkeamista, joista ei lain mukaan tarvitse ilmoittaa) olisi jaettava välittömästi kaikkien niiden jäsenvaltioiden kanssa, joihin poikkeamat vaikuttavat. Jos tämä toiminto esimerkiksi sisällytettäisiin alueellisiin keskuksiin, voitaisiin poikkeamiin reagoida ja alukset pysäyttää nopeammin ja siten estää samaa alusta aiheuttamasta lisää kaapelirikkoja ja poikkeamia.

Keskeiset havaitsemista koskevat toimet

Komissio aikoo yhdessä jäsenvaltioiden kanssa

- tukea **merikaapeleita koskevan yhdenmetyin merialuekohtaisen valvontamekanismin** vapaaehtoisuuteen perustuvaa kehittämistä ja käyttöönottoa, jotta voidaan yhdistää asiaankuuluvista lähteistä peräisin olevia tietoja ja luoda tarkka ja reaaliaikainen tilannekuva merialueista
- edistää **alueellisen keskuksen** nopeaa perustamista **Itämeren alueelle yhdenmetyin valvonnan testialustaksi**
- tarkastella mahdollisuutta käyttää merikaapeleiden suojeluun **merenalaista anturiverkostoa**
- käynnistää **erityisen droonivalvontaohjelman** (jossa käytetään ilma-, pinta- ja vedenalaisia drooneja) tällaisten valmiuksien kehittämisen ja käyttöönoton edistämiseksi
- laatia **kertomuksen, jolla edistetään uusien teknologisten ratkaisujen hyödyntämistä** kaapeleita koskevien poikkeamien havaitsemiseksi
- tukea julkisen ja yksityisen sektorin ja **kaapelitoimijoiden kumppanuuden** kehittämistä sen edistämiseksi, että kaapeleihin liittyvistä poikkeamista tehdään enemmän vapaaehtoisia ilmoituksia.

4. Reagointi ja palautuminen: EU:n yhteistyön ja solidaarisuuden parantaminen

4.1 Reagointi: kohti koordinoitumpaa kriisitoimintaa

Merikaapeleihin liittyvien poikkeamien syntyessä on mahdollista aktivoida useita kriisikehyksiä. EU:n vuonna 2024 julkaistulla kriittistä infrastruktuuria koskevalla suunnitelmalla¹⁹ pyritään parantamaan EU:n tason koordinoitua ja reagoitua kriittisen infrastruktuurin häiriöihin, joilla on huomattavaa rajatylittävää merkitystä ja jotka kuuluvat kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin soveltamisalaan. Parhaimmillaan tarkistettavana oleva kyberturvallisuussuunnitelma kattaa kriisit, jotka johtuvat laajamittaisista kyberturvallisuuspoikkeamista, myös merikaapeleiden sabotoinnista johtuvista poikkeamista, jotka vaikuttavat verkko- ja tietojärjestelmien käytettävyyteen NIS 2 -direktiivin mukaisilla aloilla. Alakohtaisessa energialainsäädännössä, kuten sähköalaa ja kaasualaa koskevassa lainsäädännössä, on erityisiä kriisien hallintaa koskevia toimintasääntöjä, jotka koskevat myös suoraan jäsenvaltioiden teknisiä asiantuntijoita.

Hiljattain Itämerellä tapahtuneet poikkeamat ovat korostaneet **tarvetta aiempaa räätälöidymmään ja koordinoitumpaan reagointiin, jossa hyödynnetään näiden eri kriisinhallintakehysten välisiä synergioita**. Kun otetaan huomioon merikaapeleiden

¹⁹ Neuvoston suositus, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2024, suunnitelmaksi koordinoitua unionin tason reagoinnista kriittisen infrastruktuurin häiriöihin, joilla on huomattavaa rajatylittävää merkitystä (C/2024/4371) (EUVL C, C/2024/4371, 5.7.2024).

erityisluonne sekä näihin poikkeamiin luonnostaan liittyvä siviili- ja sotilasulottuvuus, on tärkeää, että jäsenvaltiot hyödyntävät tehokkaasti kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevassa direktiivissä ja NIS 2 -direktiivissä säädettyjä olemassa olevia poikkeamien ilmoitusmekanismeja. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi käytettävä kriittistä infrastruktuuria koskevassa EU:n suunnitelmassa ja kyberturvallisuussuunnitelmassa esitettyjä yhteyspisteluetteloja poikkeamia varten ja varmistettava, että näillä yhteyspisteillä on tarvittavat yhteydet kaikkiin kaapelipoikkeamiin liittyviin ulottuvuuksiin.

Lisäksi **yhteistyötä ja synergioita Naton kanssa olisi lisättävä**. Henkilöstötason yhteistyötä tiivistetään entisestään kriittisen meri-infrastruktuurin, myös merikaapeleiden, häiriönsietokyvyn ja suojelun osalta. Tiivistäminen tapahtuu EU:n ja Naton välisen häiriönsietokykyä koskevan jäsenneilyn vuoropuhelun osana tehtävän työn pohjalta. Henkilöstöt keskittyvät edistämään synergioita asiaa koskevien aloitteiden välillä operatiivisella tasolla, muun muassa harjoitus- ja skenaariopohjaisten keskustelujen avulla, mikä mahdollistetaan kohdennetulla tiedonvaihdoilla ja koordinoinnilla kriisitilanteissa. Tämä on yhä tärkeämpää nyt, kun Nato lisää meriturvallisuutta edistävää toimintaa Itämerellä.

Jäsenvaltiot voivat myös saada hätäapua sisäisen turvallisuuden rahastosta reagoititoimia, kuten tutkintaa ja infrastruktuurin turvaamista, varten. Jos merikaapelipoikkeama on osa laajaa hybridikampanjaa, **EU:n hybridialan nopean toiminnan ryhmät** voisivat tukea kyseisiä jäsenvaltioita niiden pyynnöstä.

4.2 Palautuminen: kohti EU:n kaapelialusten reservilaivastoa

Merikaapeli-infrastruktuureihin liittyvien poikkeamien syntyessä on ensiarvoisen tärkeää reagoida asiaan nopeasti ja korjata vahingoittunut kaapeli. Vaikka nykyisillä aluksilla voidaan korjata vahingoittuneet kaapelit tehokkaasti kohtuullisessa ajassa, niiden tämänhetkinen määrä ja kapasiteetti eivät kuitenkaan ole riittäviä, jotta kriittisiin kaapeleihin kohdistuviin systeemiin ja samanaikaisesti hyökkäyksiin voitaisiin reagoida ajoissa kaikilla unionin eri merialueilla. Huolto- ja korjauspalvelukset ovat merkittävä pullonkaula kyvyssä palautua poikkeamista.²⁰ Lisäksi ongelmana on korjauslaitteiden ja erikoistuneiden työntekijöiden saatavuus erityisesti monimutkaisten ja erikoiskaapeleiden, kuten merenalaisten sähköverkkojen, osalta.

Lyhyellä aikavälillä komissio ehdottaa, että markkinoilla saatavilla olevien korjauspalvelujen hankintaa helpotetaan, mahdollisesti unionin pelastuspalvelumekanismien avulla. Välittömänä toimenpiteenä voitaisiin erityisesti tukea sellaisten modulaaristen korjauslaitteiden kapasiteettia, jotka ovat valmiita kytkettäväksi aluksiin. Tämä parantaisi EU:n reagoitokykyä kustannustehokkaasti.

Yhtä tärkeää on varmistaa kaapelien varaosien (esimerkiksi kivikorien, suojausmateriaalien ja sähköasemien muuntajien) toimitusvarmuus ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tarvittavien **keskeisten materiaalien ja laitteiden varastoinniseksi**, jotta korjaaminen on aina mahdollista. Varmuusvarastot olisi sijoitettava riskialttiille alueille strategisesti, jotta voidaan varmistaa niiden nopea käyttöönotto. Merenalaisten sähkökaapeleiden erityisluonteen ja -suunnittelun vuoksi jäsenvaltioiden, kaapelinomistajien ja kaapelinvalmistajien olisi toimittava yhdessä

²⁰ Tämä vahvistettiin turvallisia ja häiriönsietokykyisiä merikaapeli-infrastruktuureja koskevan suosituksen asiantuntijaryhmässä.

yhdenmukaistaakseen näiden kaapeleiden suunnitteluvaatimukset, varaosat (kuten liitososat) sekä korjaushenkilöstön koulutuksen.

Keskipitkällä aikavälillä komissio voisi tukea korjaus- ja asennusalusten hankintaa mahdollisesti Itämeren/Pohjanmeren, Välimeren ja Atlantin alueille. Itämeren/Pohjanmeren alue asetettaisiin tässä etusijalle, sillä asia vaikuttaa siihen tällä hetkellä eniten. Nykyisen aluskannan kasvattaminen nopeuttaisi reagoimista kriittisiin meri-infrastruktuureihin vaikuttaviin järjestelmähäiriöihin. Tämä voitaisiin toteuttaa myös alueellisilla puitesopimuksilla, joilla varmistettaisiin, että sopivien alusten ja niiden erikoistuneen miehistön saatavuus asetetaan etusijalle ja että ne ovat saatavilla välittömästi tapauksissa, joissa kaapeleita tarvitsee korjata tai asentaa. Komission edistämää alueellista pilottipuitesopimusta voitaisiin testata ensin Itämerellä yhdessä jäsenvaltioiden, kaapelinomistajien ja kaapelinvalmistajien kanssa.

Komissio ehdottaa, että **keskipitkällä aikavälillä** perustetaan **monikäyttöinen EU:n kaapelialusten reservilaivasto**, jonka avulla EU:n alueita yhdistäviä merenalaisia sähkökaapeleita tai optisia kaapeleita voidaan asentaa tai korjata hätätilanteessa. Alukset olisivat jääkelpoisia ja pystyisivät siten toimimaan pohjoisilla leveysasteilla ja äärimmäisissä sääolosuhteissa, ja niissä voisi olla modulaarisia korjaus- tai asennuslaitteita. Niiden avulla voitaisiin reagoida myös muihin uhkiin, kuten ympäristöuhkiin (esimerkiksi öljyvahinkoihin). Tätä varten voitaisiin ottaa käyttöön EU:n rahoitusta yhdessä jäsenvaltioiden tuen kanssa. Laivastoa voitaisiin esimerkiksi yhteisrahoittaa Verkkojen Eurooppa -välineestä²¹ ja synergisesti muista rahastoista, erityisesti koheesiorahastoista asiasta kiinnostuneiden jäsenvaltioiden kanssa. Tämä kapasiteetti voitaisiin mahdollisesti sisällyttää unionin pelastuspalvelumekanismiin, myös rescEU:hun.

---

²¹ Laivastoa voitaisiin rahoittaa Verkkojen Eurooppa -välineestä liitännäistoimenpiteenä välineestä annetun asetuksen 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

EU:lla on erittäin edistyneet teolliset valmiudet rakentaa erikoistuneita aluksia merikaapeleiden huoltamista ja korjaamista varten, joten tämä voisi lisäksi edistää tulevaa merenkulun teollisuusstrategiaa, jolla pyritään vahvistamaan Euroopan merenkulun valmistusteollisuutta.

Keskeiset reagointia ja palautumista koskevat toimet

Komissio aikoo yhdessä jäsenvaltioiden kanssa

- parantaa **EU:n kriisitoiminnan tehokkuutta sen kaikkien ulottuvuuksien osalta** lisäämällä synergioita nykyisten kehysten kanssa ja arvioimalla jäsenvaltioiden kanssa tarvetta aiempaa räätälöidymmälle lähestymistavalle
- yhdistää unionin rahoitusohjelmista saatavat määrärahat – myös mahdollisesti jäsenvaltioiden vapaaehtoisesti koheesiorahastoista Verkkojen Eurooppa -välineeseen tekemät siirrot – ja rahoittaa siten EU:n **kaapelialuskapasiteetin** lisäämistä sekä modulaarisia korjauslaitteita
- ehdottaa keskipitkällä aikavälillä – tarpeista riippuen – **EU:n käyttövalmiin monikäyttöisen kaapelialusreservin** luomista, mahdollisesti **unionin pelastuspalvelumekanismiin (myös rescEU:n) puitteissa annettavalla täytäntöönpanosäädöksellä**. Tätä voitaisiin täydentää alueellisilla puitesopimuksilla, joilla varmistettaisiin sopivien alusten ja erikoistuneen miehistön välitön saatavuus
- **suunnitella yhteisen toimintamallin kaapelien varaosien toimitusvarmuuden turvaamiseksi**, esimerkiksi erityisvarastojen avulla.

Komissio ja korkea edustaja aikovat

- **tehostaa operatiivista yhteistyötä Naton kanssa** kaapeli-infrastruktuurin ja muiden kriittisten meri-infrastruktuurien häiriönsietokyvyn ja suojelun osalta.

5. Pelotevaikutus

Vaikka kaikki tässä toimintasuunnitelmassa luetellut toimet, joilla parannetaan EU:n häiriönsietokykyä ja reagointia poikkeamatilanteissa, toimivat pelotteina, on myös tärkeää pystyä osoittamaan vastuullisuus (esimerkiksi rikosteknisen tutkinnan avulla) ja määräämään seuraamuksia. Tämä on erityisen tärkeää, koska useimmiten nämä teot suunnitellaan siten, ettei vastuullisuuden osoittaminen olisi mahdollista. EU:lla olisi oltava tarvittavat keinot kvalifioida ja todistaa teot, koordinoida vastuullisuuden osoittamista ja määrätä seuraamuksia. EU vahvistaa tämän vuoksi pelotevaikutustaan asettamalla tekijät vastuuseen teoistaan ja nostamalla pahantahtoisten toimijoiden koituvia kustannuksia.

5.1 Reagoiminen hybridikampanjoihin: rikoksentekijöille koituvien kustannusten nostaminen

EU on perustanut hybridivälineistön, jonka avulla EU:hun ja sen jäsenvaltioihin ja kumppaneihin vaikuttaviin hybridikampanjoihin voidaan reagoida kattavasti. Välineistö

helpottaa tietoon perustuvaa, kohdennettua ja koordinoitua EU:n tason reagoimista tällaisiin kampanjoihin. Käytettävissä ovat kaikki EU:n välineet ja toimenpiteet.

Toimenpiteet vaihtelevat lausunnoista ja yhteisestä vastuullisuuden osoittamisesta muihin diplomaattisiin toimenpiteisiin ja koordinoituun viestintään, joita voidaan toteuttaa myös yhdessä kumppaneiden, kuten Naton, kanssa. Näillä toimenpiteillä pyritään lisäämään tietoisuutta uhkaympäristöstä, saattamaan pahantahtoiset toimijat vastuuseen ja viestittämään niiden käyttäytymisen mahdollisista seurauksista. Toimenpiteillä pyritään myös estämään teot torjumalla peiteoperaatioissa kerrottuja narratiiveja, joissa teot kiistetään uskottavasti.

EU:n olisi hyödynnettävä aktiivisesti ja parhaalla mahdollisella tavalla nykyisiä pakotejärjestelmiä estääkseen meri-infrastruktuurin sabotaasit ja reagoidakseen niihin. EU voi käyttää pakotejärjestelmää, joka on hiljattain perustettu Venäjän epävakauttavien toimien johdosta. Näitä pakotteita voidaan asettaa henkilöille ja yhteisöille, joiden todetaan olevan vastuussa sellaisten Venäjän toimien tai politiikkojen täytäntöönpanosta, tukemisesta tai hyödyntämisestä, joiden tarkoituksena on horjuttaa EU:n, sen jäsenvaltioiden, kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen vakautta (pakoteluetteloon merkittyjen henkilöiden ja yhteisöjen varat jäädytetään ja heidät asetetaan matkustuskieltoon). Lisäksi toimenpiteet, joilla rajoitetaan varjolaivaston mahdollisuuksia kiertää EU:n pakotteita, parantavat osaltaan EU:n merialueiden turvallisuutta. Tehokkuuden parantamiseksi EU ja G7-maat etsivät jatkossakin yhä uusia tapoja torjua varjolaivastoon liittyviä riskejä.

5.2 Varjolaivaston vastaisten unionin toimien vahvistaminen

Viimeaikaisissa poikkeamissa korostuvat sellaisten alusten rooli ja mahdollinen käyttö, jotka ovat usein vanhoja, huonossa kunnossa ja joiden omistussuhteet ja vakuutusurva ovat epäselviä. Tämä vanhenevien alusten laivasto, joka koostuu suurimmaksi osaksi pakotteiden kiertämiseen käytettävistä säiliöaluksista ja muista rahtialuksista, muodostaa vakavan turvallisuusriskin unionille. Laivasto aiheuttaa ympäristöriskejä (öljyvahingoista johtuva saastuminen), kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvia riskejä (kaapelirikot) tai energiaturvallisuuteen liittyviä riskejä, minkä vuoksi se muodostaa laajan geopoliittisen uhan. Huomiota herättäviksi aluksiksi (eli niiksi, joihin olisi kiinnitettävä erityistä huomiota) olisi katsottava myös ne alukset, jotka harjoittavat vaarallista toimintaa tai jotka on naamioitu kalastus- tai tutkimusaluksiksi mutta varustettu valvontalaitteilla.

On toteutettava konkreettisia, kansainvälisen merioikeuskehyksen²² mukaisia toimia, joilla vähennetään näiden alusten mahdollisia vaikutuksia ja estetään niitä aiheuttamasta tahallisia tai tahattomia vahinkoja unionin eri merialueilla. EU:n olisi tehtävä yhteistyötä kumppaneidensa kanssa kiellettyjen alusten luetteloiden yhdenmukaistamiseksi ja sen varmistamiseksi, että porsaanreiät eivät ole mahdollisia.

EU:n olisi jatkettava ja tehostettava koordinoitua yhteydenpitoa niihin lippu- ja satamavaltioihin, joiden aluksia epäillään vahingollisista teoista, jotta voidaan lisätä vastuuta ja vastuuvollisuutta.

Lisäksi EU:n ja sen jäsenvaltioiden olisi yhdessä Kansainvälisen merenkulkujärjestön kanssa sovittava kansainvälisen merioikeuden määräyksistä, jotka mahdollistaisivat sen, että

²² Erityisesti UNCLOS sekä Kansainvälisen merenkulkujärjestön 6 päivänä joulukuuta 2023 annettu päätöslauselma A.1192(33).

jäsenvaltiot voivat rannikko- ja lippuvaltioina suojella tehokkaammin kriittistä infrastruktuuria ja ryhtyä toimiin aavalla merellä toimivien varjoalusten ja muiden huomiota herättävien alusten suhteen. Erityisesti oikeudellista kehystä, joka koskee EU:lle riskejä aiheuttavien alusten pysäyttämistä tai niille nousemista, olisi arvioitava huolellisesti noudattaen kaikilta osin Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksia (UNCLOS).

5.3 Kaapeleita koskevan diplomatian edistäminen – yhteistyö kumppaneiden kanssa

Kaapeli-infrastruktuuriverkko on mannertenvälinen, ja poikkeamia tapahtuu myös muualla maailmassa. Siksi on tärkeää kehittää vahvaa kansainvälistä yhteistyötä kaapeliturvallisuuden suhteen.

Ensinnäkin merikaapeleiden häiriönsietokyvyn osalta EU:n olisi kehitettävä ja käytettävä edistyskäsittelyä koskevaa diplomatiaa. Kuten turvallisia ja häiriönsietokykyisiä merikaapeli-infrastruktuureja koskevassa suosituksessa esitettiin, jäsenvaltioiden ja unionin olisi tehtävä edelleen yhteistyötä – Team Europe -lähestymistavan mukaisesti ja unionin edustustojen avulla – turvallisten, luotettavien ja häiriönsietokykyisten merikaapeli-infrastruktuurien kehittämiseksi naapurimaiden, strategisten kumppaneiden ja muiden kolmansien maiden kanssa sekä monenvälisillä ja sidosryhmien välisillä foorumeilla. Laajan vaikutuksen aikaansaamiseksi edistetään EU:n kaapeliturvallisuuden työkalupakin periaatteita niiden infrastruktuurien osalta, joita hallinnoidaan tai kehitetään yhteistyössä laajentumis- ja naapurimaiden kanssa (esimerkiksi Medusa koko Välimeren alueella sekä Mustanmeren kaapelit) ja muiden kolmansien maiden kanssa (esimerkiksi BELLA Latinalaisen Amerikan ja Karibian alueen kanssa, EurAfrica-kaapeli sekä muut Global Gateway -hankkeet).

Toiseksi poikkeamien käsittelyn osalta unionin olisi tehostettava tietojenvaihtoa esimerkiksi indopasifisen alueen kumppaneiden kanssa, jotka kohtaavat samanlaisia kriittiseen meri-infrastruktuuriin liittyviä poikkeamia. Tietojenvaihtoa olisi tehostettava hyödyntämällä olemassa olevia kumppanuuksia ja verkostoja, jotta voidaan edistää edelleen merikaapelien turvallisuuteen, tilannetietoisuuteen ja häiriönsietokykyyn liittyviä aloitteita ja varmistaa, että EU:n kolmansille maille antama tuki on täysin EU:n turvallisuusasetusten mukaista. Korkea edustaja tekee diplomaattisia aloitteita monenvälisillä foorumeilla, kuten YK:ssa, lisätäkseen tietoisuutta EU:n ja sen jäsenvaltioiden turvallisuusasetuksiin kohdistuvista uhista.²³ Näitä kysymyksiä käsitellään myös asiaankuuluvissa **turvallisuutta ja puolustusta koskevissa vuoropuheluissa** kumppaneiden kanssa, ja niitä voidaan lisäksi käsitellä tarvittaessa **turvallisuus- ja puolustuskumppanuuksissa**. Kolmanneksi monenväliseen työhön voisi mahdollisesti sisältyä sen pohtiminen, miten kaikkia mahdollisia kansainvälisen merioikeuden, myös YK:n merioikeusyleissopimuksen, mukaisia toimintatapoja voitaisiin hyödyntää

---

²³ Tämä voisi käsitellä ITU:n kansainvälisen merikaapeleiden häiriönsietokykyä käsittelevän neuvoa-antavan ryhmän.

mahdollisimman hyvin, jotta merikaapeli-infrastruktuurien suojelua sekä normien ja parhaiden käytäntöjen edistämistä saataisiin parannettua.

Keskeiset pelotevaikutusta koskevat toimet

Komissio ja korkea edustaja aikovat yhdessä jäsenvaltioiden kanssa

- käyttää **kaapeleita koskevaa ennakoivaa diplomatiaa** kääntyäkseen strategisten kumppanien puoleen, myös monenvälisillä foorumeilla, ja tehdäkseen niiden kanssa yhteistyötä kaapeliturvallisuuden liittyvissä kysymyksissä
- parantaa **EU:n valmiuksia reagoida varjolaivaston vaikutuksiin ja rajoittaa niitä**
- parantaa **valmiuksia saattaa pahantahtoiset toimijat vastuuseen** erityisesti hyödyntämällä parhaalla mahdollisella tavalla nykyisiä pakotejärjestelmiä ja koordinoitua vastuullisuuden osoittamista
- tehostaa kaapeliturvallisuutta koskevaa **strategista viestintää** torjuakseen hybridikampanjoita, jossa tehdyt teot kiistetään uskottavasti
- käynnistää **kansainvälisen keskustelun siitä, miten kansainvälistä merioikeuskehystä voidaan hyödyntää mahdollisimman hyvin** merikaapeleiden turvallisuuden parantamiseksi
- vahvistaa kaapeliturvallisuutta koskevaa **vuoropuhelua ja yhteistyötä Naton kanssa.**

6. Päätelmät

EU:n on ryhdyttävä nopeisiin ja määrätietoiisiin toimiin lisääntyneiden turvallisuusuhkien vuoksi. EU voi näyttää vahvaa esimerkkiä solidaarisuudesta ja yhtenäisyydestä hyödyntämällä käytettävissään olevia välineitä aiempaa koordinoitummin ja tehokkaammin.

Tässä toimintasuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden tarkoituksena on vastata välittömästi ja lyhyellä aikavälillä EU:n kohtaamiin uhkiin erityisesti Itämerellä. Toimintasuunnitelmassa asiaa käsitellään kokonaisvaltaisesti tarkastelemalla kriittisten meri-infrastruktuurien häiriönsietokyvyn kaikkia osa-alueita ("häiriönsietokykykaarta"). Komissio ja korkea edustaja tekevät yhteistyötä jäsenvaltioiden ja kumppaneiden, myös Naton, kanssa näiden toimien toteuttamiseksi. Toimilla on selkeä tavoite: luoda konkreettisia ratkaisuja hyvin määriteltuihin turvallisuushaasteisiin.